

lønnes, og det vil ogsaa have sin Betydning for de enkelte Forslag om nye Lønninger, der kunne komme frem. Jeg erkjender imidlertid, at den ærede Minister i dette Forslag har været nødsaget saa at sige til at gaa den Vej, han er gaaet, han har ikke kunnet gjøre Brud paa det hidtil fulgte Princip; men jeg troer, at det vil være overmaade heldigt, om Regjeringen ved Forelæggelsen af nye Lønningslove vil tage under Overveielse, om den ikke paa den Maade, som den ærede sidste Taler hentydede til, kunde samarbejde Lovene, saaledes at vi fik et bedre Indblik i, hvorledes Lønningslovene ere, og en større Overensstemmelse imellem dem, thi det er sikkert, at det er ikke blot denne Lov, der er i Uoverensstemmelse med tidligere Love, men af tidligere Love staar den ene i Strid med den anden og med foregaaende Love, og aldeles sideordnede Embedsmænd faae, blot fordi de ere under forskellige Ministerier, helt forskellige Lønninger.

Det andet Punkt, jeg vil tillade mig at udtale et Par Ord om, er §§ 6 og 7 angaaende Pensionsberettigelse. Jeg veed, at der er forskellige Meninger hos forskellige Medlemmer om Pensionens Betydning i det Hele taget, om hvorvidt der bør gives Pension og i hvilken Udstrækning. Jeg tror imidlertid at turde betegne det som heldigt, at disse forskellige Meninger — derom er jeg idetmindste forvisset — naar vi undersøge Sagen tilbunds, ikke ere imellem de Grupper, som ellers desværre altid staa noget skarpt mod hinanden, men findes indenfor de samme Grupper. Jeg har f. Ex. hørt, at adskillige ivrige Sviremedlemmer ikke synes om Pensioner, og jeg tør vistnok antage, at der er ikke saa Venstremænd, der, idetmindste naar Pension overføres og forstaaes paa rette Maade, ubetinget ville give deres Billigelse dertil. For mig er det ikke tvivlsomt, at der i Virkeligheden er en moralsk Ret for den, der har anvendt hele sit Livs Arbejde paa at tjene en Anden, til ikke at skulle smides hjælpeløs bort, naar hans Kræfter ere opbrugte og han selv opslidt. Det er saameget mere ubilligt, som Følgen deraf vil vise sig overfor Andre; det er Andre, der komme til at være Følgerne; thi naar han er hjælpeløs, gaar det ikke blot ud over ham, men hans Medborgere skulle saa underholde og støtte ham. Jeg tror ogsaa, at dette erkjendes af alle private Folk, der ere istand til nogenlunde at udføre det, at de gjerne ville hjælpe den, som i deres Tjeneste har slidt sig op, saa at han dog ikke skal være hjælpeløs, og

jeg finder, at det vilde være dobbelt urigtigt, naar det er Staten, der paa den Maade kaster Arbejderen væk, fordi han er bleven gammel og svaag, dobbelt urigtigt ogsaa, fordi Staten vælter Byrden over paa andre Dele af Samfundet, nemlig paa Kommunerne, som saa skulde træde til. Det er efter min Opfattelse virkelig i allerfuldeste Maal Statens Pligt at træde til. Naar vi kalde det Pension, er det et fremmed Ord, som har faaet lidt Misklang med eller uden Ret. Kalde vi det en Hjælp, en Alderdomsforsørgelse eller andet Sligt, aabner der sig et Billede, som er mindre stødende. Jeg vil altsaa udtale stor Tilfredsstillelse med de Forslag, som den ærede Minister er kommen med i dette Lovforslag, og ogsaa over de Oplysninger, han har meddeelt i Motiverne. Da man i Midten af 1870 kom med nye Ideer og nye Regler om Pensionering og Selvhjælp, Selvunderstøttelse, mødte det jo hos ikke saa og hos ikke saa kyndige Mænd bestemt Modsigelse; jeg veed, at flere af de daværende Direktører i Livsforfikkingsanstalten vare i højeste Grad derimod. Jeg tør kun tale som Dilettant om den Sort Ting; men jeg kan sige, at de Spørgsmaal have altid interesseret mig i høj Grad, og jeg har talt med flere derom, og jeg har faaet det Indtryk, at det er — jeg tør ikke bruge saa stærke Udtryk, som jeg kunde ønske — fuldstændig forfælede Ideer, som da bleve lagte til Grund. Jeg har nu glædet mig i høj Grad over at se af de Oplysninger, som den ærede Minister forelægger, at det virkelig ogsaa i det praktiske Liv har vist sig, at det er fuldstændig forfælede Ideer. Jeg maa ganske vist strax gjøre en lille Bemærkning, for at man ikke skal komme og sige, at jeg har taget fejl i væsentlige Retninger. De Principer, der ere søgte gennemførte i 1870 ved Lønningslovene og senere i November 1870 ved et Regulativ fra Finansministeren, ere ikke ganske stemmende med de Principer, som her ere nævnte af den ærede Minister, og som jeg ikke har kjendt tidligere, men som man har søgt at gennemføre for de østjydske og slyenske Baner; dog ere de i Principet de samme. Jeg skal ikke i Detaillen komme ind paa, hvilke Urimeligheder denne Pensionering undertiden leder til, hvilke oprørende Resultater det kan medføre, Resultater, som vilde være fuldstændig oprørende, naar Administrationen ikke havde en Myndighed, som jeg antager, den har, og nødvendig maa have, til at gjøre Undtagelser; thi der er ikke noget mere Urimeligt, end at det kan indtræffe, hvad der synes at kunne indtræffe efter de